Bespreeknotitie meerjarenvisie Provalu 2030

Datum: 28 april 2023

Aan: raadsleden deelnemende gemeenten GR KDB/Provalu

Van: Arno van Kempen, projectleider spoor 1 Project Sturing en samenwerking Provalu

---

Geachte raadsleden,

Met de introductie van de Participatiewet werd de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) belangrijk gewijzigd. Vanaf dat moment is er geen nieuwe instroom voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt op basis van de Wsw meer mogelijk, terwijl gemeenten de Wsw wel blijven uitvoeren voor de groep Wsw'ers, die voor 2015 al tot die groep behoorden. Hierdoor stonden gemeenten en de Wsw-bedrijven voor de vraag op welk wijze zij enerzijds de Wsw kunnen blijven uitvoeren voor de bestaande groep Wsw'ers, terwijl zij zich anderzijds moeten voorbereiden op de nieuwe situatie, die door dit 'uitsterfbeleid' gaat ontstaan. Sindsdien is er ook steeds meer focus gekomen op nieuwe doelgroepen, zoals nieuw beschut en de positie van statushouders. Gemeenten willen daarbij twee dingen goed geregeld hebben: de belangen van de inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt moeten goed worden gediend en de kosten van de uitvoering moeten aanvaardbaar zijn. Dat laatste is niet mogelijk als er niet wordt gekeken naar de ontwikkeling van de verschillende doelgroepen. In een uitsterfscenario voor de Wsw nemen de kosten in de loop der jaren steeds verder toe, evenals dat het geval is door een grotere instroom van andere doelgroepen. Dit leidt onontkoombaar tot een situatie waarin het werkbedrijf niet meer (financieel) levensvatbaar is. En dus is een herbezinning op de taken en/of structuur van de Wsw-bedrijven een noodzaak.

Ook bij de gemeenten die samen de Gemeenschappelijke Regeling Werkbedrijven Kust-, Duin en Bollenstreek/Provalu (hierna te noemen: Provalu) vormgeven, is dit aan de orde. Sinds 2015 zijn er al nieuwe taken bij de Provalu belegd, zoals nieuw beschut en het Servicepunt Werk, dat inmiddels een integraal onderdeel vormt van de GR KDB. Maar er zijn meer ontwikkelingen, die noodzaken tot het schetsen van een positie, waar Provalu naar toe wil groeien. De rode draad in de Jeugdwet, Wmo en Participatiewet is dat de overheid te hulp schiet, als men het zelf of met medewerking van de sociale omgeving niet meer kan redden. Dat betekent ook aandacht voor wat mensen zelf kunnen en hoe ze zich zelf kunnen ontwikkelen om zoveel mogelijk zelfstandig aan de maatschappij te kunnen deelnemen. Ook in de Participatiewet is deze gedachte terug te vinden. En dus ligt de vraag voor hoe het huidige werkbedrijf zich in de toekomst meer kan richten om niet alleen mensen met een afstand tot werk te helpen aan een baan, maar ook hoe mensen zich in aanloop naar of op de werkplek verder kunnen ontwikkelen. Met andere woorden: hoe moet Provalu er in 2030 eruit zien om dit goed te kunnen realiseren?

Daartoe wordt in opdracht van het dagelijks bestuur van de GR KDB in haar rol als stuurgroep van het project Sturing en samenwerking een meerjarenvisie opgesteld. Het voornemen is om in deze meerjarenvisie aandacht te besteden aan de volgende onderwerpen:

1. *GR KDB/Provalu*

   Een korte beschrijving van de situatie rond de GR KDB nu; waar staan we nu

2. *Ontwikkelingen in landelijk beleid en regelgeving*

   Een korte inventarisatie van beleid en wet/regelgeving, die van belang is voor de doorontwikkeling van de GR KDB naar een sociaal ontwikkelbedrijf

3. *Ontwikkelingen in lokaal beleid*

   Idem, maar dan op lokaal/regionaal niveau

4. *Positie van werkgevers en onderwijsveld*

   Hier gaat het om de relatie en afhankelijkheden over en weer van de GR KDB met de beleidsvelden economie en onderwijs

5. *Doorontwikkeling Provalu 2030*

   Dit onderdeel vormt de kern van de meerjarenvisie. In dit onderdeel worden het toekomstige karakter, de doelgroepen en de voorziene diensten van de GR KDB beschreven, zoals deze horen bij een sociaal ontwikkelbedrijf

6. *Interne organisatie*

   In dit onderdeel zal een doorkijk worden gegeven wat de doorontwikkeling gaat betekenen voor de wijze waarop de GR KDB is georganiseerd en haar werk uitvoert

7. *Personeelsbeleid*

   Wat zijn de gevolgen van de wijzigingen in de interne organisatie voor het te voeren personeelsbeleid

8. *Financiering*

   Op hoofdlijnen zal worden aangegeven welke financiële consequenties het gevolg zullen zijn van de inhoudelijke stap naar een sociaal ontwikkelbedrijf

9. *ISD Bollenstreek en sociale dienst Katwijk*

   In dit onderdeel wordt aangegeven of en zo ja, welke wijzigingen er in de samenwerking met de sociale diensten zullen optreden

10. *Cliënten*

    Wat zijn mogelijke gevolgen voor de cliënten van de GR KDB van de stap naar een sociaal ontwikkelbedrijf

11. *Implementatie*

    Met welke stappen moet rekening gehouden worden als GR KDB gaat toegroeien naar de nieuwe situatie in 2030

Bij de totstandkoming van de meerjarenvisie wordt de betrokkenheid van de raden in de aangesloten gemeenten zeer op prijs gesteld. Graag zou ik daarom, namens de stuurgroep van het project, met de raadsleden/commissieleden over de volgende vier onderwerpen van gedachten willen wisselen. Deze raken de kern van de meerjarenvisie, zoals hierboven onder 5 al weergegeven:

1. Hoe zal het karakter van Provalu moeten veranderen, om van een sociaal werkbedrijf toe te groeien naar een sociaal ontwikkelbedrijf? Denk daarbij bijvoorbeeld aan houding en gedrag van het bedrijf, profilering naar werkgevers en scholen en de uitstraling die het bedrijf zou moeten hebben.
2. Zijn er doelgroepen die met het oog op 2030 specifiek moeten worden bediend? Denk daarbij bijvoorbeeld aan de positie van statushouders en jongeren die via Pro/VSO en/of zonder startkwalificatie de arbeidsmarkt op willen.
3. Welke diensten zal Provalu in 2030 aanvullend moeten leveren aan de kerntaak, het toeleiden van doelgroepen naar een arbeidsbetrekking? Denk daarbij bijvoorbeeld aan het werkfit maken van mensen, ondersteuning bij stress en onzekerheid, arbeidsmatige dagbesteding en evt nieuwe functies in de productiehal i.v.m. de steeds kleiner wordende groep WSW'ers, die daar nu werkzaam zijn.
4. Hoe positioneert het ontwikkelbedrijf Provalu zich lokaal en in de regio? Denk daarbij aan haar rol richting werkgevers, richting onderwijs, maar ook richting (de integrale toegang tot) zorg en welzijn.

Ik ga er van uit dat we aan de hand van bovenstaande vragen een goed gesprek kunnen hebben, dat zal bijdragen aan de inhoud van de meerjarenvisie voor Provalu in 2030.

Met vriendelijke groet,

Arno van Kempen